

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
σε συνεργασία με το
ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τεχνολογιών
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»**

**Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΗΡΙΑ**

**THE IMPORTANCE OF SEXUALITY EDUCATION IN PEOPLE WITH
INTELLECTUAL DISABILITY**

της

Αυγέρου Παναγιώτας

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται

στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τ.Ε.Φ.- Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος- Ινστιτούτο
Πληροφορίας και Τεχνολογιών
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης»
Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή :
1ος επιβλέπων : δρ Ζαχαρούλα Ταβουλάρη, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
'ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ'
2ος επιβλέπων : δρ Μαντάς Παναγιώτης , Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
'ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ'
3ος επιβλέπων : δρ Σπυρίδων Ρίζος, Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
'ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ'

Αθήνα, 2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια βιβλιογραφική έρευνα ανασκόπησης με σκοπό να αποτιμηθεί η σημασία της σεξουαλικής αγωγής σε παιδιά και εφήβους με νοητική αναπηρία, να αναζητηθούν προγράμματα σεξουαλικής αγωγής και η αποτελεσματικότητά τους, καθώς και τα σημεία που επιδέχονται βελτίωσης. Προς εκπλήρωση του ανωτέρου σκοπού εντοπίστηκαν και μελετήθηκαν δεκαοκτώ άρθρα, ενώ προηγουμένως αποσαφηνίστηκαν οι σχετικοί όροι μέσω της διεθνούς βιβλιογραφίας. Αποτέλεσμα της μελέτης είναι η αναγνώριση της σημασίας παροχής σεξουαλικής αγωγής σε άτομα με νοητική αναπηρία ως εξαιρετικά βαρύνουσας. Σε αυτό συνηγορούν διάφοροι λόγοι, όπως είναι η ισότιμη αντιμετώπιση των ατόμων με νοητική αναπηρία και η παροχή ίσως ευκαιριών και δικαιωμάτων σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό, αλλά και η ιδιαίτερα αυξημένη πιθανότητα σεξουαλικής παρενόχλησης και προσβλητικής συμπεριφοράς σε βάρος τους. Όσον αφορά στα προγράμματα σεξουαλικής αγωγής, αυτά επιδέχονται βελτιώσεων, ενώ το βασικό σημείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στον σχεδιασμό τους είναι οι ανάγκες του πληθυσμού στον οποίο απευθύνονται.

Λέξεις κλειδιά : νοητική αναπηρία, σεξουαλικότητα, προγράμματα σεξουαλικής αγωγής, παιδιά και έφηβοι με νοητική αναπηρία

Βιβλιογραφία

Απτεσλής, Ν. (2012). *Σεξουαλική εκπαίδευση για μαθητές με νοητική καθυστέρηση στη σχολική ηλικία : Εκτίμηση αναγκών και εκπόνηση προγραμμάτων παρέμβασης.* Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής. Βόλος, Ελλάδα.

Γκιαούρη, Σ., Αλευριάδου, Α., Ραχανιώτη, Ε. (2021). *Κοινωνική Ανάπτυξη παιδιών με Νοητική Αναπηρία και Σύνδρομο Down στη γενική και ενιαία εκπαίδευση [Προπτυχιακό εγχειρίδιο].* Αθήνα: Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.
<http://hdl.handle.net/11419/8012>

Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης.(2020). Τύποι επιστημονικών εργασιών. <http://ipode.gr/wp-content/uploads/2020/04/typoi.pdf> τελευταία πρόσβαση 7/8/2022.

Καδιγιαννόπουλος, Γ., Καραβίδα, Μ., Γαλανοπούλου, Ε., Γαλανόπουλος, Α. (2020). *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής, 37(2), 267-272.* τελευταία πρόσβαση 5/8/2022.
<https://www.mednet.gr/archives/2020-2/267per.html>

Καραθανάση, Ζ., Παπαθανασίου, Χ., Βελώνη, Γ. (2013). *Σεξουαλικότητα και Αναπηρία: ένα πολύπλοκο διώνυσμο. Προφορική ανακοίνωση στο 7ο Συνέδριο Πανελλήνιου Επιστημονικού Συλλόγου Ειδικής Αγωγής (Π.Ε.Σ.Ε.Α.), Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμΑ) και των Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΑμΕΕΑ) στην Ελλάδα του 21ου Αιώνα.* Αθήνα: Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Καρέλλου, Ι. & Truemann, M. (1999). Οι στάσεις του προσωπικού προς τη σεξουαλικότητα των ατόμων με νοητική καθυστέρηση: Δια-πολιτισμική έρευνα στην Ελλάδα και τη Μεγάλη Βρετανία. *Κοινωνική εργασία, (56), 207-217.*

Μπρουσκέλη, Β. (2017). Σεξουαλική αγωγή ανά τον κόσμο, με έμφαση στις ευρωπαϊκές χώρες, για παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας: μια συστηματική ανασκόπηση. *Έρευνα στην Εκπαίδευση, 6(1), 214-227.* doi: 10.12681/hjre.14371

Παπαγεωργίου, Β. (2007). Αυτισμός και Σεξουαλική συμπεριφορά. *Εγκέφαλος. αρχεία νευρολογίας και ψυχιατρικής*.44(2). τελευταία ανάκτηση 3/8/2022:
<http://www.encephalos.gr/44-2g.htm>

Πολυχρονοπύλου, Σ.(2012). *Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες.* Αθήνα: αυτοέκδοση.

Σιαπέρας, Π. & Σούλης, Σ.Γ. (2011). People with intellectual disabilities: sex education needs and psychosexual problems. *Psychology: The Journal of the Hellenic Psychological Society*, 18(1), 73-84. doi: 10.12681/psy_hps.23709

Φραγκιαδάκης, Δ.(2021). Σεξουαλικότητα & σεξ. Από την εννοιολογική ανάλυση στην πρακτική εφαρμογή. *Σεξουαλικότητα και Ιατρική. 1º Διεπιστημονικό Συνέδριο*.Web Scientific Event: Ελληνική Εταιρεία Σεξολογίας και Διαφυλικών Σχέσεων. DOI: 10.6084/m9.figshare.16685014

Χιονίδης, Γ.(2018). Σεξουαλικά, αναπαραγωγικά και δικαιώματα γονικής μέριμνας των ατόμων με αναπηρία και η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. *Pro Justitia: Ηλεκτρονική Επετηρίδα Νομικής Σχολής ΑΠΘ*, 1, 137-151. DOI: <https://doi.org/10.26262/pj.v1i0.6421>

Advocates for Youth(2014). Sexuality education. Στο <https://www.advocatesforyouth.org/resources/fact-sheets/sexuality-education-2/>. τελευταία πρόσβαση 30/7/2022.

Akrami,L. & Davudi,M.(2014). Comparison of behavioral and sexual problems between intellectually disabled and normal adolescent boys during puberty in Yazd, Iran. *Iran J Psychiatry Behav Sci*,8(2), 68-74.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4105606/>

Allred,P. & Fox,N.J.(2020).Sexualities Education. in: Cook,D.T.(ed), *The Sage Encyclopedia of Children and Childhood*. London: Sage

American Association on Intellectual and Developmental Disabilities. AAIDD. Definition criteria for intellectual disability. Στο <https://www.aaid.org/intellectual-disability/definition>, τελευταία πρόσβαση 7/8/2022.

Bilge,A.,Çeber,E.,Demirelöz,M.,Bayakal Akmeşe,Z.(2013). Effectiveness of Sexual and reproductive Health Education for the Parents of Individuals with Developmental Disability. *Turkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences*,33(3),648-655. DOI: 10.5336/medsci.2012-30037

Borawska-Charko,M., Rohlender,P., Finlay,M.W.L.,(2017).The Sexual Health Knowledge of People with Intellectual Disabilities: a Review. *Sexuality Research and Social Policy*. DOI: 10.1007/s13178-016-0267-4

Brown,M., McCann,E., Truesdale,M.,Linden,M., Marsh,L.(2020). The Design, Content and Delivery of Relationship and Sexuality Education Programmes for People with Intellectual Disabilities: A Systematic Review of the International Evidence. *International Journal of Environmental Research and Public Health*,(17),7568. doi:10.3390/ijerph17207568

Castelão,T., Campos,T.,Torres,V.(2010). A new perspective of sexual orientation for adolescents that have mental retardation. *Sexologies*(19), 116-117.

Chamidah,A.N.,Hartini,S.,Herini,E.S.(2021). Sexual Behavior Problems in Adolescents with Intellectual Disabilities: A Systematic Review. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences,9(F), 163-170. DOI: 10.3889/oamjms.2021.6016

Dion,J.,Paquette,G., Tremblay,K.N., Cyr,M., Dionne,C.(2013). Sexual Abuse of intellectually Disabled Youth: A Review. *The Prevention Researcher*,20(3), 14-16.

Eastgate,G.(2008). Sexual heath for people with intellectual disability. *Salud pública de México*, (50),255-259. DOI: 10.1590/S0036-36342008000800019

Eastgate,G.(2011).Sex and intellectual disability. Dealing with sexual health issues. *Australian Family Physician*,40(4), 188-191.

Eastgate,G.,Van Driel,M.L.,Lennox,N.,Scheermeyer,E.(2011). Women with intellectual disabilities: A study of sexuality, sexual abuse and protection skills. *Australian Family Physician*,40(4), 226-229.

Georgiou,D.(2017). Factsheet: Comprehensive Sexuality Education in Cyprus. *in project The SAFE(Sexual Awareness For Europe) Project: a European partnership to promote the sexual and reproductive health and rights of youth*. DOI: [10.13140/RG.2.2.35613.31202](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35613.31202)

Gerchenovitch,Y. & Rusu,.A.S.(2018). Components of Sexual Health Programs For Special Education Students and Pre- Service Teachers. *The European Proceedings of Social & Behavioral Sciences. Education, Reflection, Development, Fifth Edition*, (pp.449-459).
<http://dx.doi.org/10.15405/epsbs.2018.06.51>

Gil-Llario,M.D., Morell-Mengual,V., Ballester-Arnal,R.,Diaz-Rodriguez,I. (2009). The experience of sexuality in adults with intellectual disability. *Journal of Intellectual Disability Research*. doi: 10.1111/jir.12455

González,C.,Fernández-ogorb,A.,Sanmartín,R.,Vicent,M.,Granados,L.,García-Fernández,J.M.(2018).Efficacy of Sex Education Programs for People with Intellectual Disabilities: A Meta-Analysis. *Sexuality and Disability*,(36),331-347.
<https://doi.org/10.1007/s11195-018-9545-9>

Grove,L., Morrison-Beedy,D., Kirby,R.,Hess,J.(2018). The Birds, Bees, and Special Needs: Making Evidence-Based Sex Education Accessible for Adolescents with Intellectual Disabilities. *Sexuality and Disability*,(36), 313-329 <https://doi.org/10.1007/s11195-018-9547-7>

Guenoun,T.,Smaniotto,B.,Clesse,C.,Mauran-Mignorat,M.,Veyron-acroix,E.,Ciccone,A. & Essadek,A.(2022). Representations of Sexuality among Persons with Intellectual Disability, as Perceived by Professionals in Specialized Institutions: A Systematic Review. *International journal of environmental research and public health*, 19(8). 47-71.
<https://doi.org/10.3390/ijerph19084771>

Gupta, S.K.,(2018). Sexual Abuse of Children and Adults with Intellectual Disabilities : Preventive, Supportive and Intervention Strategies for Clinical Practice. in *Social Issues Surrounding Harassment and Assault*,

Güven Tutar,Ş. & İşler,A.(2015). Sex Education and its Importance in Children with Intellectual Disabilities. *Journal of Psychiatric Nursing*,6(3),143-148. DOI: 10.5505/phd.2015.64936

Hole,R., Schnellert,L.,Canle,G.,(2021). Sex: What is the Big Deal? Exploring Individuals' with Intellectual Disabilities Experiences with Sex Education. *Qualitative Health Research*,0(0), 1-12.

Jahonda,A. & Pownall,J.(2013).Sexual understanding, sources of information and social networks: the reports of young people with intellectual disabilities and their non-disabled peers. *Journal of intellectual Disability Research*,58(5), 430-441.

Karanfiloski,A. & Trajkovski,V.(2008). Sexual education for persons with intellectual disabilities. *Journal of Special education and Rehabilitation*,(1-2), 55-66. DOI: 10.5281/zenodo.28623

Karina-Ariadni,D.,Prabandari,Y.S., Sumarni,DW.,(2017). Parents' Perception Having Children with Intellectual Disability Providing Sex Education. *Jurnal INJEC*,(2),164-169.

Kijak,R.(2013).The Sexuality of Adults with Intellectual Disability in Poland. *Sex Disabil*,(31). 109-123. DOI 10.1007/s11195-013-9294-8

Kristen,M. & Brockshmidt,L.(2021). Barriers to sexuality education for children and young people with disabilities in the WHO European region: a scoping review. *Sex Education*, 1-20. DOI: 10.1080/14681811.2020.1851181

Küçük,S., Platin,N., Erdem,e.(2017). Increasing awareness of protection from sexual abuse in children with mild intellectual disabilities: An education study. *Applied Nursing Research*,(38),153-158. <http://dx.doi.org/10.1016/j.apnr.2017.10.016>

Küçük,S.(2018). Can Children with Intellectual Disabilities be Taught to Protect from Sexual Abuse?. *Research in Pediatrics & Neonatology*,2(1). DOI: 10.31031/RPN.2018.02.000529

Kürtüncü,M. & Kurt,A.(2020). Sexual Education and Development in Children with Intellectual Disability: Mothers' Opinions. *Sexuality and Disability*,(38), 455-468.
<https://doi.org/10.1007/s11195-020-09638-z>

Laganovska,E. & Kviese,E.(2021). Teacher opinions on sexual education of students with intellectual disability in Latvia. *Proceedings of the International Scientific Conference. SOCIETY.INTEGRATION.EDUCATION.*,,(3), 119-128
DOI:10.17770/sie2021vol3.6383

LaValle,J.C.(2022). *The Eight Pillars of Comprehensive Sexuality Education: A Biopsychosocial Survey*. Unpublished bachelor's thesis, Bard College, Simon's Rock Great Barrington, Massachusetts.

Lee,K., Cascella,M., Marwaha,R. (2019). Intellectual Disability. Στο: StatPearls. [Internet]. Treasure Island(FL): StatPearls Publishing
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK547654/>

Leutar,Z. & Mihoković,M.(2007). Level of Knowledge about Sexuality of People with Mental Disabilities. *Sex Disabil*,(25),93-109. DOI 10.1007/s11195-007-9046-8

Manor-Binyamini,I. & Schreiber-Divon,M.(2019). Parental Perceptions of the Sexuality of Adolescents with Intellectual Disabilities. *Sexuality and Disability*,(37),599-612. <https://doi.org/10.1007/s11195-019-09586-3>

Mathew,M.P., George,A., Mishra,N., Jose,A., Sharma,J., Kumar,A.P.S.(2022). Relevance of sex education for young people with intellectual disability: A systematic review. *International Journal of Health Sciences*,6(S3), 6995-7002.
<https://doi.org/10.53730/ijhs.v6nS3.7626>

McCann,E., Marsh,L., Brown,M.(2019). People with intellectual disabilities, relationship and sex education programmes: A systematic review. *Health Educational Journal*,00(0),1-16. DOI: 10.1177/0017896919856047

McDaniels,B. & Fleminh,A.(2016). Sexuality education and Intellectual disability: Time to address the Challenge. *Sexuality and Disability*,34(2),215-225.
doi:[10.1007/s11195-016-9427-y](https://doi.org/10.1007/s11195-016-9427-y)

Medina- Rico,M., López-Ramos,H., Quiñonez,A.(2018). Sexuality in People with Intellectual Disability: Review of Literature. *Sex Disabil*, 36, 231-248.
<https://doi.org/10.1007/s11195-017-9508-6>

Nelson,B., Odberg Pettersson, K., Emmelin,M.(2020). Experiences of teaching sexual and reproductive health to students with intellectual disabilities. *Sex Education*. DOI:10.1080/14681811.2019.1707652,
<https://doi.org/10.1080/14681811.2019.1707652>

O'Neill,J.,Lima,S., Tomson Bowe,K., Newall,F.(2015). The experiences and needs of mothers supporting young adolescents with intellectual disabilities through puberty and emerging sexuality. *Research and Practice in Intellectual and Developmental Disabilities*.DOI:10.1080/23297018.2015.1077342
<http://dx.doi.org/10.1080/23297018.2015.1077342>

Pownall,J.D., Jahoda,A., Hastings,R.P.(2012). Sexuality and Sex Education of Adolescents with Intellectual Disability: Mothers' Attitudes, Experiences, and Support Needs. *Intellectual and Developmental Disabilities*,50(2),140-154. DOI: 10.1352/1934-9556-50.2.140

Retznik,L., Wienholz,S., Höltermann,A.,Conrad,I., Riedler-Heller,S.G.(2021). "It tingled as if we had gone through an anthill". Young People with Intellectual Disability and Their

Experiences with Relationship, Sexuality and Contraception. *Sexuality and Disability*, (39), 421-438. <https://doi.org/10.1007/s11195-020-09670-z>

Retznik,L.Wienholz,S.,Hölterman,A., Conrad,I., Riedel-Heller,S.G.(2021). Young People with Intellectual Disability and Their Experiences with Intimate Relationships: a Follow-up Analysis of Parents' and Caregivers' Perspectives. *Sexuality and Disability*. <https://doi.org/10.1007/s11195-021-09721-z>

Schaafsma,D., Stoffelen,J.M.T.,Kok,G.,Curfs,L.M.G.(2012). Exploring the Development of Existing Sex Education programmes for People with Intellectual Disabilities: An Intervention Mapping Approach. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, (26),157-166. DOI: 10.1111/jar.12017

Schaafsma,D.,Kok,G., Stoffelen,J.M.T.,Curfs,L.M.G.(2014). Identifiyng Effective Methods for Teachinh Sex Education to Individuals With Intellectual Disabilities: A Systematic Review. *The Journal of sex Research*,0(0).1-21. DOI: 10.1080/00224499.2014.919373

Schaafsma,D.,Kok,G,Stofflen,J.M.T., Curfs,L.M.G.(2017). People with Intellectual Disabilities Talk About Sexuality: Implications for the Development of Sex Education. *Sex Disabil*,(35),21-38. DOI 10.1007/s11195-016-9466-4

Schalock, R L., Luckasson,R., & Tassé, M. J.(2021). An Overview of Intellectual Disability: Definition, Diagnosis, Classification, and Systems of Supports (12th ed.). *American Journal on Intellectual and Developmental Disabilities*, 126(6),439-442.
doi.org/10.1352/1944-7558-126.6.439

Schalock,RL., Luckasson, R.A., Shogren, K.A., Borthwick-Duffy,S., Bradley,V., Buntinx,W.H.E., Coulter, D.L. et al.(2007). The Renaming of Mental Retardation: Understanding the Change to the Term *Intellectual Disability*. *Intellectual and Developmental Disabilities*,45(2), 116- 124.
DOI: 10.1352/1934-9556(2007)45[116:TROMRU]2.0.CO;2

Schwartz,R.J. & Robertson,R.E.(2018). A Review of Research on Sexual Education for Adults With Intellectual Disabilities. *Career Development and Transition for Exceptional Individuals* 00(0), 1-10. DOI: 10.1177/2165143418756609

Shree, A., & Shukla, P.C.(2016). Intellectual disability: definition, classification, causes and characteristics. *Learning Community- An International Journal of Education and Social Development*, 7(1), 9-20. doi: 10.5958/2231-458X.2016.00002.6

Shuttleworth, R.P.,(2010). Towards an Inclusive Sexuality and Disability Research Agenda. in: R.Shuttleworth & T.Sanders (Eds),*Sex & Disability: Politics, Identity and Access*. (pp. 1-17). Leeds: The disability Press Leeds.

Strnadová,I., Loblinz,J.,Danker,J.(2022). Sex Education for Students with an Intellectual Disability: Teachers' Experiences and Perspectives. *Social Sciences*,(11), 302-317.
<https://doi.org/10.3390/socsci11070302>

Tamas,D., Brkic Jovanovic,N., Rajic,M.,Bugarski Ignjatovic,V., Peric Prkosovacki,B.(2019). Professionals, Parents and the General Public: Attitudes towards the Sexuality of Persons with Intellectual Disability. *Sexuality and Disability*,31(3).
DOI: 10.1007/s11195-018-09555-2

Tomsa,R. Gutu,S., Conjocaru,D., Gutiérrez- Bermejo,B. Flores,N.Jenaro,C.(2021). Prevalence of sexual abuse in adults with intellectual disability: Systematic review and Meta-Analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*,18(4), 1-17. DOI: [10.3390/ijerph18041980](https://doi.org/10.3390/ijerph18041980)

Tranfield,D.,Denyer,D., Smart,P.(2003). Towards a Methodology for Developing Evidence-Informed Management Knowledge by Means of Systematic Review. *British Journal of Management*,(14), 207-222. τελευταία πρόσβαση 7/8/2022.
[https://josephmahoney.web.illinois.edu/BADM504_Fall%202013/6_Tranfield,%20Denyer%20and%20Smart%20\(2003\).pdf](https://josephmahoney.web.illinois.edu/BADM504_Fall%202013/6_Tranfield,%20Denyer%20and%20Smart%20(2003).pdf)

Wilson, N.J., Patsie, F., Schaafsm,D., O'Shea,A., Kahonde,C.K., Thomson,V., et al.(2022). Issues of Sexuality and Relationships. in Wilson, N.J., Patsie, F., Schaafsm,D., O'Shea,A., Kahonde,C.K., Thomson,V., et al., *Handbook of Intellectual Disabilities*. DOI: 10.1007/978-3-030-20843-1_52

Wit,W., Oorsouw,W.M.W.J., Embregts,P.J.M.(2022). Sexuality, Education and Support for People with Intellectual Disabilities: A Systematic Review of the Attitudes of Support Staff and Relatives. *Sexuality and Disability*,(40), 315-346.
<https://doi.org/10.1007/s11195-021-09724-w>

World Health Organization. *Sexual health*. Στο https://www.who.int/health-topics/sexual-health#tab=tab_2 .τελευταία πρόσβαση 7/8/2022.